

Szent József ünnepe

(március 19.)

Róm 3,13–14a.16–18.22

„Az Isten előtti megigazulás”

¹³Tátongó sír a torkuk, nyelvük csalárdságot beszél, ¹⁴kígyók mérge van ajkukon. [...] ¹⁶Ösvényeiken baj és nyomor, ¹⁷a béke útját nem ismerik, ¹⁸Isten féltelme nincs szemük előtt. [...] ²²az az Isten előtti megigazulás, amely a Jézus Krisztusban való hitből ered, és amely minden hívőnek szól. Ebben nincs különbség.

Az ünnep történetét lásd az *Igéző leckék C* évben.

Pál apostol a zsidók bűnösségének bizonyítására egy ószövetségi idézetfűzért használ. Dibelius szerint több szöveget kapcsol egybe, hogy bizonyítsa a zsidók bűnösségét. A szöveg igen hasonlít Izajás szövegéhez: „A lábuk gonoszságot hajhász, gyorsak az ártatlan vér ontásában. Gondolataik bűnös gondolatok; bárhol járnak: pusztulás és romlás kíséri őket. Semmit sem tudnak a békesség útjáról; ösvényeiken a jog ismeretlen. Útjaikat tekervényessé teszik, aki rajtuk jár, nem ismeri a békességet” (49,7–8). Az Izajás könyvében található zsoltár részletezi azt, hogy a bűnös ember minden testrészével tud vétkezni.

Az emberi beszéd közvetíthet jót és rosszat is. A gonosz nyelvről és arról, hogy egy szájból jön az áldás és az átok már Jakab is írt a levelében (3,10). Pál beszél a törvény átkáról is (Gal 3,13), amelytől Krisztus vált meg bennünket. A törvény ugyanis csak nyilvánvalóvá teszi a bűnt, de semmiben sem segít, hogy azt elkerüljük. A szavakkal felvázolt világba érzelmeket és vágyakat lehet belevinni, amelyek nemcsak elkábítják az elmét, hanem bűnös vágyakat is ébresztenek az emberben. Az így felkorbácsolt vágyak sodornak minket a bűn útjára. Ez azért veszélyes, mert nemcsak egyetlen bűnt követünk el, hanem kialakítanak bennünk egy olyan szemléletmódot, amely leragad egy elátkozott életmódnál.

A kígyó mérge nem orvosi hatóanyag, hanem utalás az őskígyóra. Pál a 2Kor 11,3-ban is ilyen értelemben használja ezt a szót: a „kígyó a ti elméteket is megzavarta.” A helytelen életmódot élő embereket Keresztelő János is viperafajzatoknak nevezte (Mt 23,33). Jézus azonban hatalmat ad a hívőknek, hogy kígyókat vegyenek kezükbe (Mk 16,18), vagyis a gonoszságtól megfertőzött emberek nem tudnak ártani az

igazi Krisztus-hívőnek. Nem a bűn elkerülése a legfontosabb feladat, hanem az, hogy ne kerüljünk a hatása alá. Az a furcsa helyzet tud kialakulni, hogy a gonoszság ellen tiltakozó vagy harcoló ember Isten nevében képes olyan fanatizmusra is, amelynek hatása alatt ugyanazokat a vétkeket követi el, mint a gonosz ember, de azt gondolja Istennek tesz szolgálatot. Minden gonosz beszéd a sátán, az őskígyó országát építi. A gonosz embereknek nincsenek gátlásaik, és nem korlátozza őket sem az emberek alapvető békevágya, sem az Isten törvénye. Ezekkel szemben az Isten országának építői látszólag hátrányban vannak, ugyanis ezeket a módszereket nem is alkalmazhatják.

Ha ebbe a lélektani összefüggésbe beleillesztjük Szent József küldetését, akkor azt kell mondanunk, hogy élete látszólagos menekülés volt. El kellett viselnie, hogy az emberek Máriát tiszteletlen szavakkal illették szokatlan terhessége miatt. El kellett titkolni az emberek elől azt, amit az evangélisták megírtak az isteni küldöttről és Mária terhességéről. Sőt, amikor megszületett Jézus, hamarosan menekülniük kellett Heródes elől, látszólag minden indok nélkül. Heródes gonoszsága az isteni terv ellen fordult, de a nehezét a Szent családnak és Józsefnek kellett elviselnie. Egyiptomban nem magyarázhatta meg menekülésének okát, mert egy idegen országban a messiási hit és a hozzá kapcsolódó üdvtörténeti eseményekről beszélni értelmetlen dolog volt. Hazatérve pedig feszült politikai és gazdasági helyzetben kellett életben tartania családját. A gyermek Jézust vallási nevelésben kellett részesítenie, egy olyan világban, amelyben az írott Tórát, még a zsidó vallási intézmény vezetői sem tartották be. Két néma szent van a Bibliában, Ábrahám és Szent József. Ábrahám szinte semmit sem beszél, csak teszi azt, amit Isten parancsol neki. Kész feláldozni fiát, Izsákot, aki egyébként előképe Jézusnak. Ennek következtében, Ábrahám tekinthető József előképének is. Mivel semmit sem mondtak, az írások szerint a torkuk és a nyelvük nem is vétkezett. Az Isten emberei, az igazak tartják fenn a földön azt a nyelvi és cselekvési folyamatot, amely őrzi Isten országának kezdeményeit.